

Memo

Aan Gemeenteraad
Van College van B&W
Datum 14 februari 2022
Onderwerp Beantwoording vragen over Omgevingsvisie 1.0

Tijdens de oordeelsvormende vergadering over de Omgevingsvisie 1.0 op 8 februari 2022 is toegezegd op een aantal vragen schriftelijk terug te komen. Hieronder zijn de gestelde vragen dik en cursief weergegeven. De beantwoording is daar direct onder geplaatst.

Toegezegd is de definitie van kringlooplandbouw, fruitteeltkringlooplandbouw en de mate waarin kringlooplandbouw voorwaardelijk kan worden gesteld bij nieuwe ontwikkelingen te verhelderen.

Zoals aangegeven is kringlooplandbouw een onderwerp dat vanuit het Rijksbeleid doorwerkt in onder meer het gemeentelijk beleid. Een eenduidige definitie van deze term is echter niet als zodanig opgenomen in dat beleid. Op pagina 52 van de concept omgevingsvisie wordt kringlooplandbouw gedefinieerd als een "in de basis circulaire bedrijfsvoering die zich richt op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen en producten en het zoveel mogelijk voorkomen van reststoffen, afval en schade aan het milieu."

In de Nationale Omgevingsvisie wordt het volgende gesteld over wat kringlooplandbouw is:

Op goed geschikte gronden van het land is de productiefunctie van de kringlooplandbouw uitgangspunt, daaraan wordt ruimte gegeven. Waardoor er met weinig milieubelasting voedsel kan worden geproduceerd en er (veelal gecombineerd met voedselproductie) ruimte is voor natuur, wonen, landschap, bereikbaarheid en duurzame energie. Dit betekent bijvoorbeeld dat de melkveehouderij meer grondgebonden is geworden: veevoer wordt meer van het eigen land of uit de directe omgeving betrokken en de uitstoot van schadelijke stoffen en broeikasgassen en het verlies van nutriënten naar bodem, water en lucht zal tot nagenoeg nul zijn gereduceerd.

De kern van de omslag naar kringlooplandbouw is dat de huidige keten verandert in een systeem met minimale onnodige verliezen. Landbouw, tuinbouw en visserij worden onderdeel van een circulair voedselsysteem. Kringlopen van grondstoffen en hulpbronnen worden op een zo laag mogelijk schaal- niveau gesloten; regionaal, nationaal of internationaal. Akkerbouw, veehouderij en tuinbouw gebruiken in de eerste plaats grondstoffen uit elkaars ketens en reststromen uit de voedingsmiddelen-industrie en voedingsketens. Het accent ligt op het sluiten van kringlopen van nutriënten, water, energie, het voorkomen van afval en restproducten en het beperken van emissies naar bodem, water, lucht. Gewasresten, voedselresten, procesafval en mest worden opnieuw benut of verwerkt tot nieuwe producten. Kringlooplandbouw speelt in op lokale omstandigheden: de agrarische functie maakt op duurzame wijze gebruik van het bodem- en watersysteem en draagt waar mogelijk bij aan biodiversiteit. Zo wordt een vitaal systeem gerealiseerd. Niet-grondgebonden sectoren worden zo veel als mogelijk emissieloos en sluiten de kringlopen door recycling van reststromen zodat zij beperkte druk op natuur, landschap en woonomgeving opleveren.

Wanneer we hetgeen in de Nationale Omgevingsvisie staat projecteren op de fruitteelt, dan gebeurt er al veel om milieubelasting (in de vorm van uitstoot van schadelijke stoffen, verantwoord watergebruik en verlies van nutriënten aan de bodem) te beperken. Voorbeelden werden in de oordeelsvormende vergadering door verschillende fracties genoemd. Er wordt in de Nationale Omgevingsvisie ingezet op een transitie naar kringlooplandbouw in de periode tot 2030. Een harde grens (inhoudelijk kader) wanneer gesteld kan worden dat kringlooplandbouw (volledig) is gerealiseerd is daarbij niet vastgesteld. Het gaat er vooral om bewust betere keuzes te maken.

Met hetgeen hiervoor is beschreven, kan ook de ambitie "Voorwaarde voor alle (nieuwe) agrarische ontwikkelingen in West Betuwe is de inzet op kringlooplandbouw." (pagina 51 en 80) in perspectief worden geplaatst. Ten eerste is het van belang dat we bestaande rechten respecteren. Op het moment dat voor agrarische ontwikkelingen een nieuwe vergunning (bijvoorbeeld om af te wijken van het bestemmingsplan of omgevingsplan) nodig is, dan wordt gekeken naar de ambities in de Omgevingsvisie. De nu geformuleerde voorwaarde is dat er wordt ingezet op kringlooplandbouw. We vragen ondernemers hun bedrijfsvoering zodanig in te richten dat de transitie naar kringlooplandbouw wordt nagestreefd. We nemen de mate waarin hiernaar gehandeld wordt mee bij de overwegingen of er extra rechten vergund kunnen worden. Zo lang er geen meetbare randvoorwaarden zijn, gaat het vooral om een inspanningsverplichting.

In nog op te stellen programma's (waaronder het landschapsontwikkelingsplan) kunnen de doelstellingen nader worden uitgewerkt. De vraag of en zo ja welke juridisch bindende regels we ten aanzien van kringlooplandbouw willen opnemen komt bij het omgevingsplan aan de orde.

Toegezegd is de zin "De locatie van ontwikkelingen en het huidige gebruik is, en blijft, geschikt voor de functie die zij heeft of krijgt." op pagina 36te verduidelijken.

Met deze zin (afkomstig uit de doelstellingen van milieubeleid) wordt bedoeld dat de functie die een locatie heeft (bijvoorbeeld woongebied) leidend is voor de mate waarin we flexibel om willen gaan met de grenswaarden vanuit het milieubeleid. Als we voorzien dat de functie van een locatie in de nabije toekomst gaat veranderen houden we rekening met de beoogde nieuwe functie. Het afwijken van streefwaarden voor milieunormen mag er dus niet toe leiden dat een locatie niet meer gebruikt kan worden waarvoor hij bedoeld is.

Toegezegd is de passage over de grootschalige toeristische trekker op pagina 61 te verhelderen.

De passage "Sommige inwoners en ondernemers zien dan ook graag een extra grootschalige toeristische trekker in de gemeente terugkomen" is overgenomen vanuit het Bidbook. Deze passage is opgenomen onder de opgaven die we nu zien in de samenleving.

Onder de ambities gaan we verder in op het beleid en herbevestigen we hetgeen al in de Ruimtelijk Strategische Visie Rivierenland en ons eigen Beleid Recreatie en Toerisme is vastgesteld:

We willen een gunstig klimaat creëren voor alle recreatieve ondernemers en daarin streven naar een duurzame, circulaire, toeristische sector. We zoeken hierin naar een goede balans, waarbij massatoerisme voorkomen wordt, om zo te zorgen voor een gunstig klimaat voor zowel inwoners als ondernemers. Ons streven is om een bijdrage te leveren aan de regionale

omzetgroei van 5% in de recreatieve sector van Regio Rivierenland. Daarom maken we in principe overal recreatieve initiatieven mogelijk, zolang deze functies geïntegreerd kunnen worden in het landschap en passen bij de bijzondere elementen die ter plekke voorkomen. Daarnaast bieden we zoekgebieden aan, waar recreatie zich primair kan richten op het aantrekken van veel bezoekers voor attracties en verblijfsrecreatie. Deze trekkers zorgen ervoor dat we het aantal toeristen en recreanten substantieel omhoog kunnen brengen en recreatief steviger op de kaart komen te staan.

Belangrijk om op te merken is dat in ons lokale beleid aan de inpasbaarheid in het landschap een grotere waarde is toegekend en dat er niet persé wordt ingezet op een grootschalige trekker. Maar als die zich aandient een goede afweging en inpassing zal worden nagestreefd. Het zoekgebied uit de Ruimtelijk Strategische Visie is wel overgenomen, omdat bij de A2 (inclusief de al bestaande grootschaliger verblijfsrecreatieve voorzieningen) de meeste kansen zijn voor een goede inpassing van functies die meer bezoekers trekken.

Toegezegd is de verschillende soorten programma's (pagina 91) toe te lichten

Op grond van artikel 3.5 van de Omgevingswet hoeft een programma niet altijd integraal te zijn. Een programma kan vanuit verschillende invalshoeken worden opgesteld. Allereerst is er de keuze om thematisch (dus vanuit één beleidsthema) een programma op te stellen, of de keuze om een gebiedsgericht vertrekpunt te nemen. De genoemde voorbeelden in de tekst onder de figuur op pagina 91 zijn voorbeelden van thematische programma's. Vaak gaat het om programma's die gericht zijn op het hele grondgebied van de gemeente. Een voorbeeld van een gebiedsgericht programma zou kunnen zijn het verbeteren van de leefomgeving in buurt X in kern Y. Binnen een geografisch afgebakend gebied kan dan een integraal opgesteld programma vanuit verschillende thema's worden opgesteld om de leefomgeving te verbeteren.

Programma's kunnen een strategisch deel bevatten. Hierin worden de beleidsdoelstellingen en ambities nader uitgewerkt als de omgevingsvisie daar ruimte voor laat. Logischerwijs worden de strategische delen van het programma verwerkt in de Omgevingsvisie bij de eerstvolgende actualisatie. De acties die nodig zijn om de doelstellingen te bereiken zijn het uitvoerende deel van het programma. Als beide delen los van elkaar worden opgesteld ontstaan dus strategische programma's en uitvoeringsprogramma's.

Meer algemene informatie over het instrument programma kunt u raadplegen via het Informatiepunt Leefomgeving: <https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/programma/kenmerken-programma/>.